

KRITISCHE MASSA IN ZICHT?

STEEDS MEER SPRAKE VAN ZONWERING BIJ DE VELE INITIATIEVEN VOOR DE VERBETERING VAN DE ENERGIE-EFFICIËNTIE VAN GEBOUWEN

In augustus van dit jaar kon je in de Nederlandse kranten lezen dat de energieprestatienorm voor woningen 'fiks' werd aangescherpt en dat het kabinet de EPC (nu 0,8) wil terugbrengen naar 0,6 in 2011 en zelfs naar 0,4 in 2015. Dat is maar logisch als je de ambitieuze plannen van de regering serieus neemt wat betreft de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen en energiebesparing. Opvallend: in minstens één krant luidde de ondertitel 'Projectontwikkelaars ontzettend ontevreden'. Zonder cynisme, is dat goed nieuws?

OVER PIZZA'S EN IJSJES

Je kunt er niet meer omheen: de symptomen van de aanstormende klimaatverandering zijn nu dagelijkse kost. Tegelijkertijd wordt het begrip 'klimaatneutraal' dé nieuwe hype, op het belachelijke af. Al gehoord van Ben & Jerry's 'climate neutral ice-cream'? Of al één van die 'carbon neutral pizza's' afgehaald bij Domino's? Even serieus blijven: zolang het begrip 'klimaatneutraal' niet precies gedefinieerd is en iedereen vrij is om er onbegrensd mee te stoeien loop je het risico dat de marketing jongens ervoor zorgen dat het straks helemaal niets meer betekent. Zo kon je al lezen in Time Magazine van 19 november: "Companies brag about slashing emissions but we're just now learning how to check their math".

Ondertussen staat de olie op 100 dollar, op wat kleingeld na. Nog nooit gebeurd? Wel als je de inflatie meetelt, dan waren we er al in april 1980. Sinds die tijd is er heel wat aandacht besteed aan energie-efficiëntie en besparing -- en met succes volgens de meeste waarnemers. Zelfs in de VS, als je Daniel Yergin gelooft, de voorzitter van Cambridge Energy Associates en een erkend expert, is de economie twee keer zo efficiënt geworden sinds '80 en, zo vraagt hij zich nu af: kunnen we dat nog eens overdoen? Inmiddels is de vraag naar olie wel met 60% gestegen, tot een stevige 85 miljoen vaten per dag. We mogen dan wel een beetje zuiniger omgaan met energie, er zijn natuurlijk nog China en India die een groep landen aanvoeren die hard proberen om onze levensstandaard te bereiken. Neem het ze maar eens kwalijk!

ZESTIEN MAAL MÉÉR ENERGIE: ONGELOOFLIJK!

Naar aanleiding van de Nobelprijs voor de Vrede voor 2007, die zoals bekend door Al Gore and het IPCC werd gewonnen, kon je in de Frankfurter Allgemeine van 10 oktober een speciale bijdrage lezen onder de titel "De toekomst van de aarde staat op het spel". Negen Nobelprijswinnaars werden geïnterviewd over 'globale duurzaamheid'. Wat me opviel was een commentaar van Carlo Rubbia, Nobelprijs voor Fysica in 1984. Hij zei 'Sinds ik geboren ben, 73 jaar geleden, werd de wereldbevolking vermenigvuldigd met vier en het energieverbruik met zestien! Is dat niet ongelooflijk?' Zijn conclusie was dat het de hoogste tijd is om massaal te investeren in onderzoek naar alternatieve energiebronnen. Tot nu toe was dat maar "chicken shit", vond hij.

PLANNEN GENOEG

Je kunt niet zeggen dat er geen plannen en beloftes zijn om hernieuwbare energie te ontwikkelen en het energieverbruik te reduceren. Denk maar aan de '2007 EU Spring Summit' in Brussel, in maart van dit jaar, waar de bekende formule "20/20/20 tegen 2020" uit rolde: Twintig procent minder uitstoot, een vijfde minder energie en een aandeel van twintig procent hernieuwbare energie in het geheel, en dat moet bereikt zijn in 2020. Een maand later was er het topperleg in Berlijn tussen de G8 en de EU, specifiek over energie-efficiëntie, en daar werden nog ambitieuzere plannen gemaakt. 'De energiebalans van nieuwe gebouwen moet dertig procent beter' stelde het persbericht van 20 april. Dan in juni 2007, Slotverklaring van de Topconferentie van de G8 in Heiligendamm met een speciaal hoofdstuk gewijd aan energie-efficiëntie van gebouwen en de ontwikkeling van hernieuwbare energie. Je vraagt je dan af: komt daar wat van terecht? Zijn de politici, die er over twintig jaar niet meer bij zijn, sterk genoeg om deze plannen op de rails te zetten? Hoeveel zal bij wet moeten worden opgelegd

en hoeveel zal van privé-initiatief moeten komen? Want natuurlijk reageert de industrie ook op de uitdaging en de druk vanuit de gemeenschap. Het Duitse BDI (Bundesverband der deutschen Industrie) heeft McKinsey een opdracht gegeven voor een 'Katalog für CO2-Vermeidung' en concludeert dat de reductie van CO2 uitstoot met 30% tegen 2030 'ambitieuze maar haalbaar' is en pleit dan voor het zg. "7-liter huis", een woning die met 7 liter stookolie per vierkante meter en per jaar zou rondkomen, alle energiebronnen inbegrepen -- dat is zo'n 70 kWh/m².a. Realistischer dan het passiefhuis, vindt McKinsey.

GEBOUWEN EN ZONWERING: GEZOND VERSTAND EN ENERGIEBESPARING

Al deze initiatieven hebben zo hun achtergrond: gebouwen bieden gewoon het grootste potentieel aan energiebesparing. Méér dan de industrie, méér dan het transport. Want in Europa hebben we talloze miljoenen vierkante meters die 400 tot 500 kWh/m² per jaar opsnoepen, terwijl een nieuwbouw van vandaag met een beetje kwaliteit makkelijk uitkomt

op 100 tot 150 kWh/m² per jaar en een geïntegreerd energieverbruik van minder dan 100 kWh/m².a is waarschijnlijk straks standaard. Wat een uitdaging voor de renovatiemarkt! ES-SO, de European Solar-Shading Organization, de branchevereniging op Europees niveau, werkt er hard aan om aan te tonen dat zonwering een verschil maakt voor energie-efficiënte gebouwen.

ES-SO is actief in verschillende projecten van de Intelligent Energy Agency van de Europese Commissie, waaronder sinds kort het project 'Keep Cool II', een project over 'passieve koeling' dat, zo zegt de projectbeschrijving, tot doel heeft 'de markt te transformeren van actief koelen naar duurzaam zomercomfort'. Want kunstmatig koelen -- zeg maar airconditioning -- wordt steeds meer standaard. Zonwering houdt de meeste zonne-energie buiten -- maar dat wist u al. Dus is er dan minder behoefte aan airconditioning, of soms helemaal geen. Dat is wat je noemt passieve koeling. Het heet ook gewoon 'gezond verstand'.

www.es-so.com

Dick Dolmans